

edu-babbelaars

18/12/2009 | Marcel Schmeier M SEN | www.onderwijsgek.nl

Als je aan een leek vraagt hoe een spellingtoets op de basisschool eruit ziet, dan zal hij zeggen dat er een aantal woorden door de leerkracht worden gegeven die door de leerlingen moeten worden opgeschreven. Als je aan hem vraagt wat de rekenmethode in de eerste paar weken van groep 3 behandelt, dan zal hij zeggen dat de kinderen de getallen leren schrijven en eenvoudige sommen leren maken.



Hulde aan de leek. Toch is de realiteit op onze basisscholen vandaag de dag helaas totaal anders. Hierbij moet ik aantekenen dat verder lezen schadelijk kan zijn voor de gezondheid, de geestelijke gezondheid wel te verstaan. Zet u schrap en stap in de wonderlijke wereld van de onderwijsvernieuwers met hun mooie praatjes, de edu-babbelaars. Het klinkt logisch, maar het is gebaseerd op drijfzand.

Een spellingtoets moet helemaal niet enkel en alleen toetsen of kinderen woorden kunnen schrijven. Spelling is een onderdeel van een complexe taalwerkelijkheid die niet te vangen is in zoiets beperkends als spellingregels. Bovendien hangt spelling samen met zoveel andere vakgebieden, zoals lezen en wereldoriëntatie.

Daarom hebben wij onze spellingtoetsen aangepast aan deze nieuwe werkelijkheid. We laten kinderen geen woorden meer spellen en schrijven, maar laten hen woorden lezen. We zetten het te toetsen woord in een zin en zetten die zin tussen een aantal andere zinnen met daarin weer andere woorden. Eén woord is onjuist geschreven.

Ingewikkeld? Nee hoor, kinderen vinden het heerlijk om veel informatie te verwerken. Dat zijn ze gewend hè: televisie en computers doen niet anders. Het geeft ook meteen een mooi beeld van het oplossend vermogen van de leerling, inzicht en doorzettingsvermogen.

De kinderen moeten een kruisje zetten in het hokje voor de zin met daarin het onjuist gespelde woord. Handig hoor dat ze een kruisje kunnen zetten, dan hoeven ze ook niet te schrijven. Daar gaat het natuurlijk niet om met spelling. Om goed te leren schrijven, moeten ze veel oefenen en dat is niet leuk voor kinderen. Dat is ouderwets en saai, een geestdodende repeterende handeling.

En dus heeft de Cito Spelling M4 een boekje waarin kinderen zinnen moeten lezen met daarin ook fout geschreven woorden. In drie zinnen is een woord juist geschreven en in één zin fout. Ze moeten het hokje aankruisen van de zin waarin het vetgedrukte woord fout is geschreven. Uit onderzoek is reeds lang gebleken dat het tonen van foute voorbeelden een negatieve invloed heeft op de prestaties van kinderen. Bovendien toetst dit niet zuiver de spellingvaardigheid. Om nog maar te zwijgen van de onmogelijkheid om de toets nu als diagnostisch instrument te gebruiken.

Rekenen gaat helemaal niet om het verkrijgen van een juist antwoord Het gaat om het beredeneren van mogelijke oplossingsstrategieën. Je kan rekenen niet los zien van zoiets wezenlijks als taal, want taal is overal en dus ook in de wereld van de getallen.

Het is trouwens arrogant om te denken dat wij als volwassen alle wijsheid in pacht hebben. Kinderen kunnen prima zelf oplossingen bedenken voor de verschillende rekenproblemen. Dat moeten wij hen niet gaan uitleggen. Leerlingen moeten hun oplossingen kunnen beredeneren en bediscussiëren met klasgenoten, want rekenen is ook een sociaal proces.

De leerstof moet niet gestructureerd en geïsoleerd worden aangeboden, want leerlingen moeten ervaren dat rekenen een onderdeel is van een complexe wereld. Dus bieden we de leerstof ook zo

aan: veel verschillende rekenopdrachten in realistische contexten. We moeten vooral niets uitleggen, maar kinderen hun eigen weg laten vinden in deze rijke rekenwereld. Leerlingen moeten namelijk eerst begrijpen, ervaren en toepassen voordat de sommen abstract kunnen worden aangeboden. Het maken van kale sommen en het opdreunen van tafels zijn daarom dan ook volledig onnodig: vaardigheid en beheersing komen voort uit begrip en niet door veel te oefenen.

En dus worden er in de beschikbare rekenmethodes in groep 3 geen getallen geschreven en ook geen sommen gemaakt. Wel moeten kinderen turven, huisjes bouwen van blokjes en eindeloos voorwerpen tellen. Een vaardigheid die ver beneden het verwachtingsniveau van een groep 3-leerling ligt.

De constructivistische schrijfmethode zal ik hier niet bespreken. In het kort: de juiste druk op de pen oefenen door te veel te kleuren en kleuters moeten hoofdletters leren schrijven.

Ik spreek steeds meer leerkrachten die zich verbazen over bovenstaande zaken. Zij zijn het zat om dingen uit te voeren die bedacht zijn door de edu-babbelaars. Ze willen hun vak weer terug en doen wat werkt: hun handelen baseren op wetenschappelijk bewezen aanpakken en niet op een filosofische onderwijstheorie.

Ze willen eenvoudigweg zoveel mogelijk leerlingen iets bijbrengen en daarvan kunnen genieten. Zij weten dat kinderen leren door kwalitatief goede instructie en door daarna veel te oefenen. Een goede leerkracht weet hoe hij oefenen leuk kan maken.

Hier ligt ook een gouden kans voor alle uitgevers: er is een markt voor evidence-based onderwijsmethodes. Een grote groep scholen en leerkrachten zullen deze graag afnemen.